

Sorkkaterveystilasto 2025

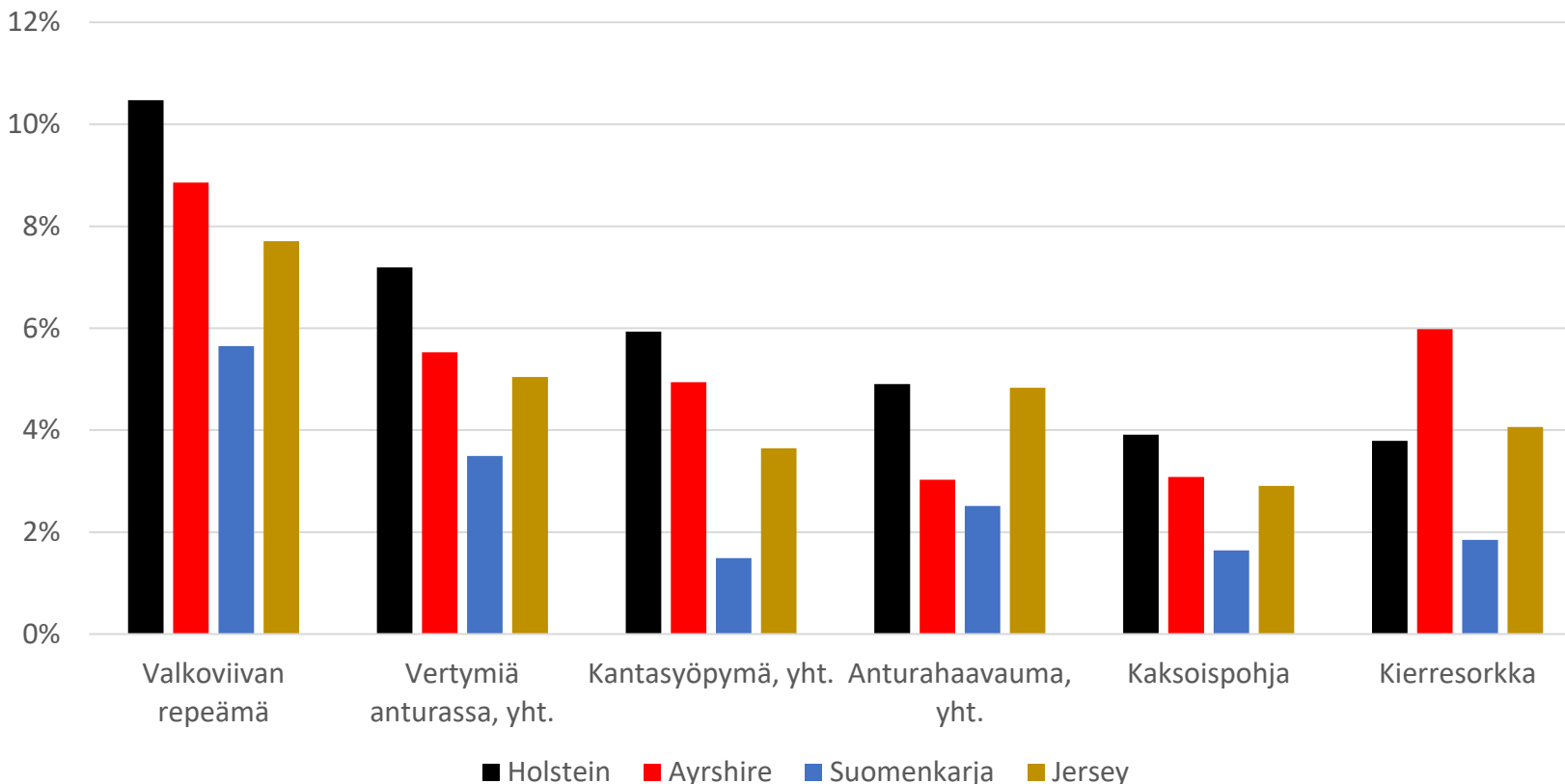
faba

Uudistunut sorkkaterveystilasto

Nykyään noin 95 % sorkkahoitotiedoista tallennetaan SorkkaMobiililla sorkkahoitajien tai karjanomistajien toimesta. SorkkaMobiililla on mahdollista tallentaa **erikseen lievä ja vakava muoto kolmesta eri sorkkasairaudesta** (vertymiä anturassa, anturahaavauma ja kantasyöpymä). Nämä on nyt eroteltu myös sorkkaterveystilastossa. Lisäksi on tarkennettu ja yhtenäistetty muiden pohjoismaiden kanssa määritelmä siitä, milloin sairaus on uusi tapaus. **Sairaus käsitetään nyt uudeksi silloin, kun edellisestä saman sairauden tallentamisesta on yli 4 kk aikaa.** Aiemmin laskettiin mukaan kaikki hoitokoodit ajankohdasta huolimatta. Muutos vaikuttaa hieman vertailtavuuteen aiempien vuosien kanssa mutta toisaalta saamme nyt **täsmällisempää tietoa maan sorkkaterveystilanteesta.** Muutos sairauksien esiintyvyydessä uuden ja vanhan tilastointitavan välillä on hyvin pieni (viimeinen sivu). Ainoa poikkeus on ontuminen, jota tallennetaan muilla tallennustavoilla kuin SorkkaMobiililla eli karjanomistajien toimesta joko Nasevaan tai Minun Maatilaani huomattavan paljon, varmasti muulloinkin kuin sorkkahoidon yhteydessä. **Tässä tilastossa sairauksien esiintyvyyksien laskemiseen on käytetty SorkkaMobiililla tallennettuja sorkkahoitotietoja vuodelta 2025.** Sorkkahoitotietojen kokonaismäärän ja hoidettujen eläinten määrän laskemiseen on käytetty lisäksi muilla tavoilla (Minun Maatilani ja Naseva) tallennettuja sorkkahoitotietoja.

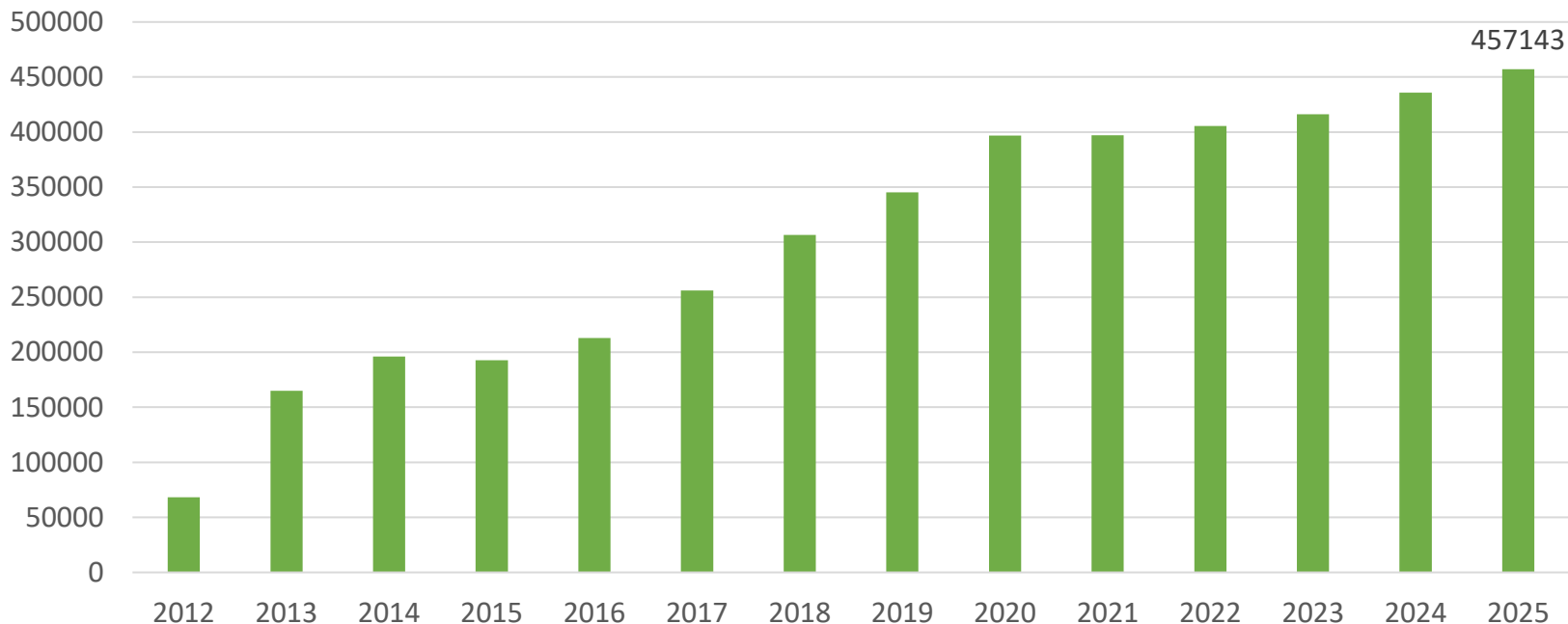

6 yleisintä sorkkasairautta lypsyroduittain 2025

Mukana sorkkahoitajien ja karjanomistajien SorkkaMobiililla tallentamat tiedot. Kunkin sairauden lukumäärää on verrattu vuoden aikana hoitotelineessä käyneiden eläinten määrään. Sama eläin on voitu sorkkahoitaa vuoden aikana useammin kuin yhden kerran.

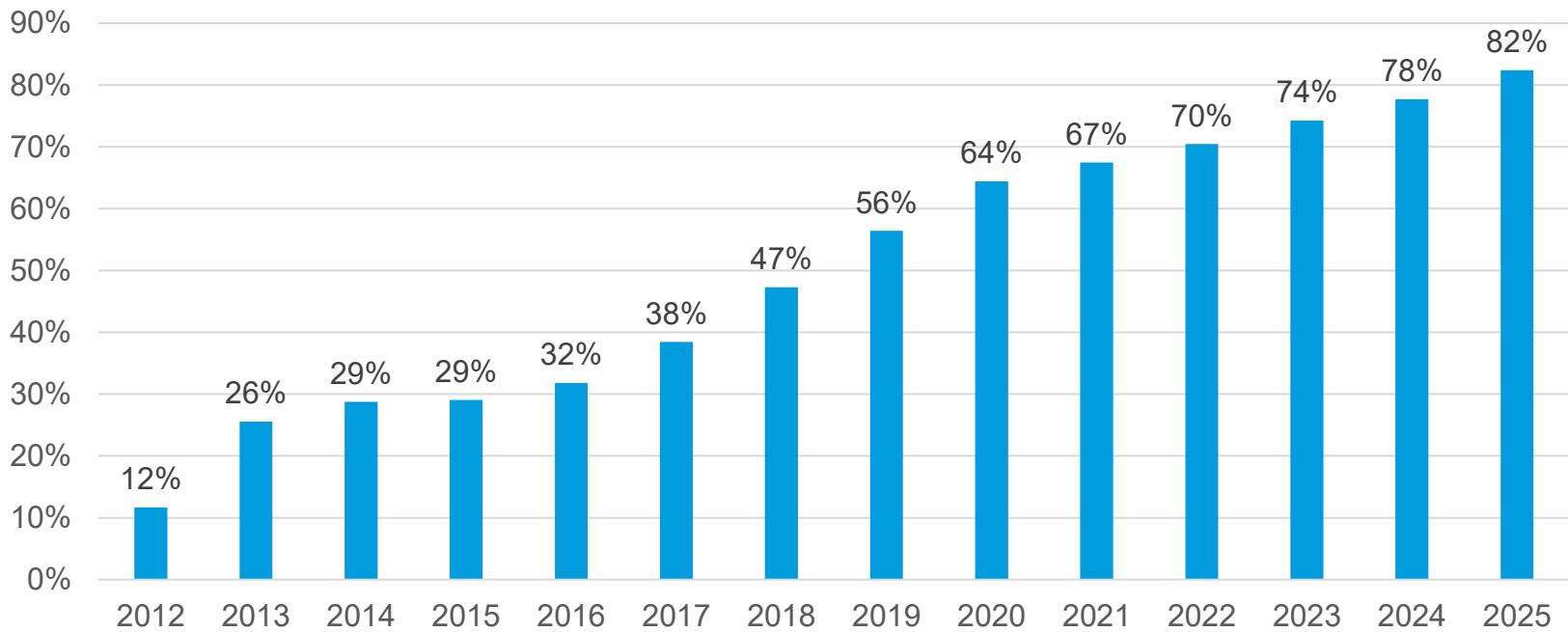
Sorkkahoitotietojen kokonaismäärä 2012 – 2025

Sama eläin on voitu sorkkahoitaa useamman kerran saman vuoden aikana. Mukana myös lihakarjarodut.

Vähintään kerran vuoden aikana hoidettujen lypsylehmien osuus koko lypsylehmämäärästä 2012 – 2025

Sorkkasairauksien esiintyvyys sorkkahoidetuilla eläimillä 2025

		Koodi / Code	Määrä (kpl) /Number of cases	% hoidetuista / % of trimmed
Valkoviivan repeämä	White line fissure	763	29433	10,0 %
Vertymiä anturassa, yht.	Sole haemorrhage, total	761	19660	6,7 %
<i>Vertymiä anturassa, lievä</i>	<i>Sole haemorrhage, mild</i>	761	15291	5,2 %
<i>Vertymiä anturassa, vakava</i>	<i>Sole haemorrhage, severe</i>	761	4369	1,5 %
Kantasyöpymä, yht.	Heel horn erosion, total	766	16515	5,6 %
<i>Kantasyöpymä, lievä</i>	<i>Heel horn erosion, mild</i>	766	11718	4,0 %
<i>Kantasyöpymä, vakava</i>	<i>Heel horn erosion, severe</i>	766	4797	1,6 %
Kierresorkka	Corkscrew claw	768	12999	4,4 %
Anturahaavauma, yht.	Sole ulcer, total	764	12895	4,4 %
<i>Anturahaavauma, lievä</i>	<i>Sole ulcer, mild</i>	764	8005	2,7 %
<i>Anturahaavauma, vakava</i>	<i>Sole ulcer, severe</i>	764	4890	1,7 %
Kaksoispohja	Double sole	772	10809	3,7 %
Sorkkavälin liikakasvu	Interdigital hyperplasia/ Interdigital fibroma	775	6244	2,1 %
Sorkka-alueen ihotulehdus, DD	Digital dermatitis	767	5915	2,0 %
Lievä ihotulehdus (sorkkavälin ihotulehdus)	Mild dermatitis	765	3654	1,2 %
Valkoviivan paise	White line abscess/ White line ulcer	773	3154	1,1 %
Sorkkasyylä / Krooninen DD	Chronic dermatitis/ Wart growth	777	975	0,3 %
Ontuminen	Lameness	779	964	0,3 %
Vamma	Trauma	785	930	0,3 %
Sisäpinnan halkeama	Axial fissure	782	841	0,3 %
Ohut pohja	Thin sole	781	747	0,3 %
Kärkipaise	Toe ulcer/ Toe abscess/ Toe necrosis	771	391	0,1 %
Ylikasvaneet sorkat	Overgrown claws	776	338	0,1 %
Epäsymmetriset sorkat	Asymmetric claws/ Different sized claws	774	283	0,1 %
Sorkkavälin ajotulehdus	Interdigital phlegmon/ Foul in the foot/ Foot rot	770	273	0,1 %
Krooninen sorkkakuume / Poikittaishalkeama	Chronic laminitis/ Laminitic ring/ Horizontal fissure	762	229	0,1 %
Saksisorkat	Scissor claws	778	90	0,0 %
Pitkäittäishalkeama	Vertical horn fissure	783	41	0,0 %

Sorkka- sairauksien esiintyvyys lypsy- roduittain 2025

Sairaus	Koodi	Holstein		Ayrshire		Suomenkarja		Jersey	
		Määrä	% hoidetui sta	Määrä	% hoidetui sta	Määrä	% hoidetui sta	Määrä	% hoidetui sta
Valkoviivan repeämä	763	21520	10,5 %	7209	8,9 %	110	5,6 %	220	7,7 %
Vertymiä anturassa, yht.	761	14781	7,2 %	4502	5,5 %	68	3,5 %	144	5,0 %
Vertymiä anturassa, lievä	761	11450	5,6 %	3578	4,4 %	58	3,0 %	96	3,4 %
Vertymiä anturassa, vakava	761	3331	1,6 %	924	1,1 %	10	0,5 %	48	1,7 %
Kantasyöpymä, yht.	766	12195	5,9 %	4021	4,9 %	29	1,5 %	104	3,6 %
Kantasyöpymä, lievä	766	8282	4,0 %	3202	3,9 %	26	1,3 %	91	3,2 %
Kantasyöpymä, vakava	766	3913	1,9 %	819	1,0 %	3	0,2 %	13	0,5 %
Anturahaavauma, yht.	764	10071	4,9 %	2467	3,0 %	49	2,5 %	138	4,8 %
Anturahaavauma, lievä	764	6133	3,0 %	1658	2,0 %	38	2,0 %	83	2,9 %
Anturahaavauma, vakava	764	3938	1,9 %	809	1,0 %	11	0,6 %	55	1,9 %
Kaksoispohja	772	8038	3,9 %	2508	3,1 %	32	1,6 %	83	2,9 %
Kierresorkka	768	7782	3,8 %	4869	6,0 %	36	1,8 %	116	4,1 %
Sorkkavälin liikakasvu	775	5187	2,5 %	961	1,2 %	10	0,5 %	20	0,7 %
Sorkka-alueen ihotulehdus, DD	767	5066	2,5 %	679	0,8 %	13	0,7 %	63	2,2 %
Lievä ihotulehdus (sorkkavälin ihotulehdus)	765	2890	1,4 %	710	0,9 %	9	0,5 %	29	1,0 %
Valkoviivan paise	773	2422	1,2 %	669	0,8 %	6	0,3 %	17	0,6 %
Sorkkasyylä / Krooninen DD	777	774	0,4 %	185	0,2 %	2	0,1 %	6	0,2 %
Ontuminen	779	705	0,3 %	234	0,3 %		0,0 %	12	0,4 %
Sisäpinnan halkeama	782	704	0,3 %	120	0,1 %	4	0,2 %	4	0,1 %
Vamma	785	676	0,3 %	228	0,3 %	5	0,3 %	10	0,4 %
Ohut pohja	781	628	0,3 %	100	0,1 %	5	0,3 %	7	0,2 %
Kärkipaise	771	309	0,2 %	71	0,1 %		0,0 %	6	0,2 %
Epäsymmetriset sorkat	774	185	0,1 %	84	0,1 %		0,0 %	10	0,4 %
Sorkkavälin ajotulehdus	770	177	0,1 %	78	0,1 %	5	0,3 %	10	0,4 %
Ylikasvaneet sorkat	776	159	0,1 %	157	0,2 %	4	0,2 %	14	0,5 %
Krooninen sorkkakuume	762	109	0,1 %	114	0,1 %		0,0 %	3	0,1 %
Saksisorkat	778	54	0,0 %	34	0,0 %		0,0 %		0,0 %
Pitkäikäishalkeama	783	34	0,0 %	7	0,0 %		0,0 %		0,0 %

Sorkkasairauksien esiintyvyys liharoduittain 2025

Sairaus	Koodi	Hereford		Simmental		Limousin		Aberdeen Angus		Charolais		Blonde d'Aquitaine	
		Määrä	% hoidetuis ta	Määrä	% hoidetuis ta	Määrä	% hoidetuis ta	Määrä	% hoidetuis ta	Määrä	% hoidetuis ta	Määrä	% hoidetuis ta
Valkoviivan repeämä	763	175	15,4 %	275	26,9 %	176	20,3 %	127	16,7 %	125	16,4 %	35	4,6 %
Vertymiä anturassa, yht.	761	60	5,3 %	105	10,3 %	57	6,6 %	32	4,2 %	30	3,9 %	4	0,5 %
Vertymiä anturassa, lievä	761	41	3,6 %	58	5,7 %	44	5,1 %	17	2,2 %	23	3,0 %	3	0,4 %
Vertymiä anturassa, vakava	761	19	1,7 %	47	4,6 %	13	1,5 %	15	2,0 %	7	0,9 %	1	0,1 %
Kierresorkka	768	59	5,2 %	91	8,9 %	81	9,4 %	77	10,1 %	72	9,5 %	14	1,8 %
Kaksoispohja	772	44	3,9 %	91	8,9 %	68	7,9 %	41	5,4 %	46	6,0 %	7	0,9 %
Anturahaavauma, yht.	764	28	2,5 %	33	3,2 %	23	2,7 %	39	5,1 %	44	5,8 %	13	1,7 %
Anturahaavauma, lievä	764	17	1,5 %	21	2,1 %	13	1,5 %	19	2,5 %	24	3,2 %	6	0,8 %
Anturahaavauma, vakava	764	11	1,0 %	12	1,2 %	10	1,2 %	20	2,6 %	20	2,6 %	7	0,9 %
Valkoviivan paise	773	24	2,1 %	46	4,5 %	14	1,6 %	20	2,6 %	19	2,5 %	7	0,9 %
Sorkkavälin liikakasvu	775	21	1,8 %	14	1,4 %	1	0,1 %	18	2,4 %	5	0,7 %	6	0,8 %
Pitkäittäishalkeama	783	13	1,1 %	7	0,7 %	12	1,4 %	8	1,1 %	6	0,8 %	8	1,1 %
Vamma	785	13	1,1 %	11	1,1 %	8	0,9 %	5	0,7 %	2	0,3 %	2	0,3 %
Kantasyöpymä, yht.	766	7	0,6 %	8	0,8 %	13	1,5 %	23	3,0 %	9	1,2 %	4	0,5 %
Kantasyöpymä, lievä	766	6	0,5 %	5	0,5 %	12	1,4 %	19	2,5 %	5	0,7 %	3	0,4 %
Kantasyöpymä, vakava	766	1	0,1 %	3	0,3 %	1	0,1 %	4	0,5 %	4	0,5 %	1	0,1 %
Ontuminen	779	5	0,4 %	4	0,4 %	3	0,3 %	8	1,1 %	2	0,3 %	2	0,3 %
Krooninen sorkkakuume	762	3	0,3 %		0,0 %		0,0 %	1	0,1 %	7	0,9 %		0,0 %
Lievä ihotulehdus (sorkkavälin ihotulehdus)	765	3	0,3 %	6	0,6 %		0,0 %	7	0,9 %		0,0 %		0,0 %
Sorkka-alueen ihotulehdus, DD	767	3	0,3 %	1	0,1 %	1	0,1 %	3	0,4 %		0,0 %	2	0,3 %
Sorkkavälin ajotulehdus	770	3	0,3 %	8	0,8 %		0,0 %	3	0,4 %	2	0,3 %		0,0 %
Kärkipaise	771	3	0,3 %	6	0,6 %	1	0,1 %	4	0,5 %	2	0,3 %		0,0 %
Epäsymmetriset sorkat	774	3	0,3 %	2	0,2 %	5	0,6 %	8	1,1 %		0,0 %		0,0 %
Sisäpinnan halkeama	782	3	0,3 %	2	0,2 %		0,0 %	2	0,3 %		0,0 %		0,0 %
Ylikasvaneet sorkat	776	2	0,2 %	6	0,6 %	1	0,1 %	1	0,1 %	1	0,1 %		0,0 %
Saksisorkat	778	1	0,1 %	3	0,3 %		0,0 %		0,0 %	1	0,1 %		0,0 %
Sorkkasyylä / Krooninen DD	777		0,0 %	1	0,1 %		0,0 %		0,0 %		0,0 %	1	0,1 %
Ohut pohja	781		0,0 %	5	0,5 %		0,0 %		0,0 %	1	0,1 %	1	0,1 %
Ennaltaehkäisevä sorkkahoito	822	1138		1023		865		761		557		259	

Uuden ja vanhan
tilastointitavan
vertailu

		UUSI TILASTOINTITAPA			VANHA TILASTOINTITAPA		
		Määrä (kpl)	Sairauksien määrä suhteessa hoidettujen määrään	Sairauksien määrä suhteessa lypsylehmien määrään	Määrä (kpl)	Sairauksien määrä suhteessa hoidettujen määrään	Sairauksien määrä suhteessa lypsylehmien määrään
Vertymiä anturassa, yht.	761	19660	6,7 %	8,7 %	19911	6,5 %	8,8 %
<i>Lievä</i>		15291	5,2 %	6,7 %			
<i>Vakava</i>		4369	1,5 %	1,9 %			
Krooninen sorkkakuume	762	229	0,1 %	0,1 %	237	0,1 %	0,1 %
Valkoviivan repeämä	763	29433	10,0 %	13,0 %	31546	10,3 %	13,9 %
Anturahaavauma, yht.	764	12895	4,4 %	5,7 %	13178	4,3 %	5,8 %
<i>Lievä</i>		8005	2,7 %	3,5 %			
<i>Vakava</i>		4890	1,7 %	2,2 %			
Lievä ihotulehdus (sorkkavälin ihotulehdus)	765	3654	1,2 %	1,6 %	3848	1,3 %	1,7 %
Kantasyöpymä, yht.	766	16515	5,6 %	7,3 %	17230	5,6 %	7,6 %
<i>Lievä</i>		11718	4,0 %	5,2 %			
<i>Vakava</i>		4797	1,6 %	2,1 %			
Sorkka-alueen ihotulehdus, DD	767	5915	2,0 %	2,6 %	6444	2,1 %	2,8 %
Kierresorkka	768	12999	4,4 %	5,7 %	14101	4,6 %	6,2 %
<i>Muu sorkkasairaus</i>	769				154	0,1 %	0,1 %
Sorkkavälin ajotulehdus	770	273	0,1 %	0,1 %	696	0,2 %	0,3 %
Kärkipaise	771	391	0,1 %	0,2 %	491	0,2 %	0,2 %
Kaksoispohja	772	10809	3,7 %	4,8 %	11149	3,6 %	4,9 %
Valkoviivan paise	773	3154	1,1 %	1,4 %	3402	1,1 %	1,5 %
Epäsymmetriset sorkat	774	283	0,1 %	0,1 %	328	0,1 %	0,1 %
Sorkkavälin liikakasvu	775	6244	2,1 %	2,7 %	7115	2,3 %	3,1 %
Ylikasvaneet sorkat	776	338	0,1 %	0,1 %	451	0,1 %	0,2 %
Sorkkasyylä / Krooninen DD	777	975	0,3 %	0,4 %	1059	0,3 %	0,5 %
Saksisorkat	778	90	0,0 %	0,0 %	94	0,0 %	0,0 %
<i>Ontuminen</i>	779	964	0,3 %	0,4 %	7042	2,3 %	3,1 %
<i>Kinnerhiertymä</i>	780				35	0,0 %	0,0 %
<i>Ohut pohja</i>	781	747	0,3 %	0,3 %	923	0,3 %	0,4 %
<i>Sisäpinnan halkeama</i>	782	841	0,3 %	0,4 %	907	0,3 %	0,4 %
<i>Pitkäittäishalkeama</i>	783	41	0,0 %	0,0 %	42	0,0 %	0,0 %
<i>Vamma</i>	785	930	0,3 %	0,4 %	1054	0,3 %	0,5 %
Ennaltaehkäisevä sorkkahoito	822	294650			307561		

